

ТЕМА 2. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ

План

1. Сутність, структура та інструменти державного регулювання туризму.
2. Механізми підтримки розвитку міжнародного туризму.
3. Правове регулювання розвитку міжнародної туристичної діяльності в різних країнах.
4. Сертифікація і стандартизація.
5. Ліцензування як форма державного регулювання туризму.
6. Податкове регулювання міжнародної туристичної діяльності.
7. Правова основа туристичного бізнесу в різних країнах.

Основні терміни і поняття

Міжнародне регулювання; міжнародні організації; міжнародні декларації; міжнародні конвенції; сертифікація; стандартизація; ліцензування; ліцензія; Всесвітня туристична організація; Всесвітня рада з подорожей і туризму; Міжнародна асоціація світового туризму; Міжнародний туристичний союз; Міжнародний туристичний альянс; Всесвітня асоціація з питань дозвілля і відпочинку; Європейська комісія з туризму; Європейська туристична група.

Теми доповідей

1. ВТО як основний провідник ідей сучасного міжнародного туризму.
2. Профспілкові й молодіжні організації.
3. Туристичні організації України.
4. Податкове регулювання туристичної діяльності в Україні.
5. Механізми підтримки розвитку міжнародного туризму в Україні.

Проблемні питання до теми

1. У чому полягає сутність і якими є структура й інструменти державного регулювання міжнародної туристичної діяльності?
2. Опишіть основні механізми підтримки розвитку міжнародного туризму.
3. Назвіть основні особливості правового регулювання міжнародної туристичної діяльності в різних країнах.
4. Перелічіть завдання, які стоять перед сертифікацією в туризмі.
5. Навіщо потрібна стандартизація в міжнародному туризмі?
6. Що таке «ліцензування туристичної діяльності» й у чому полягають особливості ліцензування туристичної діяльності в різних країнах?
7. Які особливості податкового регулювання міжнародної туристичної діяльності в різних країнах.
8. Охарактеризуйте особливості інвестиційної політики держави відносно міжнародного туризму.
9. Як держава бере участь у вирішенні питань підготовки кадрів для сфери туризму?

10. Чому держава повинна проводити особливу екологічну політику відносно міжнародного туризму?

11. Які питання, що стосуються сфери діяльності туристичних фірм, вирішуються на рівні загального законодавства, що є предметом туристичних нормативних актів?

12. Чим відрізняються договори комісії й агентські договори, які використовуються у туристичній практиці?

13. Як питання діяльності туристичних фірм вирішуються в Іспанії?

14. Яким чином французьке туристичне законодавство захищає права споживача в туризмі?

15. Назвіть причини, що спонукають підприємства туристичної індустрії об'єднуватися в професійні асоціації й союзи.

16. Яку мету переслідують провідні професійні асоціації сфери туризму?

17. Що таке міжнародне регулювання туристичної діяльності?

18. Які існують міжнародні організації?

19. За якими групами класифікуються міжнародні туристичні організації?

20. Дайте характеристику міжнародним туристичним заходам.

21. Що таке інструменти регулювання міжнародної туристичної діяльності? Назвіть головні з них.

22. В чому полягає особливість «Кодексу туриста»?

Тести для перевірки знань

Одиничний вибір (правильно – помилково)

1. Держава виконує функцію регламентування туристичної діяльності шляхом розробки законодавства, покликаною забезпечити умови для чесної конкуренції на ринку туристичних послуг і захист прав споживача, а також визначення податкових меж функціонування туристичної галузі.

2. Туризм поєднує декілька галузей, які з точки зору державного управління належать до різних міністерств.

3. Туристичну галузь не можна внести до стратегічних галузей економіки.

4. Просуванням на міжнародних ринках туристичного напрямку країни, розробкою національної туристичної політики, спрямованої на розширення й відновлення туристичної пропозиції, займається приватний сектор.

5. Законодавством різних країн передбачені два види сертифікації: обов'язкова та добровільна.

Множинний вибір

1. Основними важелями державного втручання в туристичній сфері є:
а) розробка законодавчої бази, яка регламентує основні питання розвитку туристичної сфери;

б) сприяння неоднаковому розвитку окремих регіонів;

в) досягнення більш швидких темпів розвитку туристичної галузі та уповільнення розвитку суміжних галузей;

г) регулювання туристичних потоків шляхом скорочення попиту й пропозиції у сфері туристичних послуг.

2. Потреба державного регулювання туризму обґрунтована:

- а) впливом туристичної галузі на загальний стан економіки країни;
- б) тісним взаємозв'язком туризму й необхідністю охорони навколишнього середовища, культурної й природної спадщини;
- в) значним виховним впливом туризму на формування почуття патріотизму й сприяння гармонійному розвитку людини;
- г) всі відповіді є вірними.

3. Виходячи зі світової практики, туристичне законодавство не регламентує такі аспекти діяльності:

- а) роботу об'єктів туристичної індустрії, передусім засобів розміщення;
- б) непрофесійну діяльність у туризмі, умови, за яких стає можливим аматорське заняття туристичною діяльністю;
- в) права та обов'язки учасників туристичної діяльності, заходи щодо захисту прав споживача в туризмі;
- г) допомогу туризму з боку держави.

4. У більшості європейських країн сертифікації в туризмі підлягають:

- а) лише туристичні послуги;
- б) лише послуги готелів;
- в) або туристичні послуги, або послуги готелів;
- г) і туристичні послуги, і послуги готелів.

5. Описують основні положення систем менеджменту якості, які є об'єктом застосування цих стандартів, і визначають відповідні терміни:

- а) стандарти ІСО 9000;
- б) стандарти ІСО 9001;
- в) стандарти ІСО 9004;
- г) стандарти ІСО 9011.

6. Стандарти ІСО 9011:

- а) описують основні положення систем менеджменту якості, які є об'єктом застосування цих стандартів, і визначають відповідні терміни;

- б) містять вимоги до систем менеджменту якості для тих випадків, коли організації необхідно продемонструвати свою здатність надавати продукцію, яка відповідає вимогам споживачів і чинним обов'язковим вимогам, і спрямовані на підвищення ступеня задоволення запитів споживачів;

- в) містять рекомендації щодо результативності й ефективності системи менеджменту якості, метою якого є поліпшення діяльності організації й ступеня задоволеності запитів споживачів й інших зацікавлених сторін;

- г) містять методичні вказівки з аудиту (перевірки) системи менеджменту якості й охорони навколишнього середовища.

7. Звичайно підлягає ліцензуванню, але не стає об'єктом сертифікації:

- а) діяльність готелів;
- б) діяльність туристичних фірм;
- в) діяльність ресторанів;

г) немає правильної відповіді.

8. Всесвітня туристична організація була заснована у рамках ООН у:

- а) 1925 р.;
- б) 1975 р.;
- в) 1919 р.;
- г) 1966 р.

9. Метою міжнародного туристичного альянсу є:

- а) розвиток всіх видів міжнародного туризму, у першу чергу автотуризму;
- б) прискорення й розширення сприяння розвитку туризму, взаєморозумінню, здоров'ю й процвітанням людей в усьому світі;
- в) координація туристських інтересів країн – членів WTO;
- г) допомога людям в одержанні доступу до освіти й культури відвідуваних країн під час подорожей.

10. Членами якої міжнародної туристичної організації є національні автомобільні асоціації й туристські клуби, що поєднують індивідуальних членів або національні федерації, що складаються з асоціацій туристів:

- а) Всесвітня рада з подорожами і туризму;
- б) Міжнародна асоціація світового туризму;
- в) Міжнародний туристичний альянс;
- г) Всесвітня асоціація з питань дозвілля і відпочинку.

Складіть пари з визначень та понять (див. табл. 2)

Таблиця 2 – Визначення та поняття

Визначення	Поняття
1. Сертифікація	А. діяльність, спрямована на досягнення та встановлення прогресивних норм і вимог шляхом створення нормативно-технічної документації на виробництво та застосування різних видів продукції, а також надання послуг.;
2. Ліцензування	Б. документ, яким, відповідно до законодавства, встановлюються обов'язкові вимоги до якості послуг
3. Стандартизація	В. це дозвіл (документ визначеної форми), виданий державними органами фізичним і юридичним особам на певний вид діяльності
4. Ліцензія	Г. це найбільш оперативна форма державного регулювання завдяки спрощеному процесу одержання дозволу.
5. Стандарт	Д. процедура, яка підтверджує відповідність туристичної послуги, нормам і правилам, встановленим державою.

Доповніть відповідним визначенням нижче приведені речення

1. За підсумками сертифікації видається ..., який слугує письмовим підтвердженням того факту, що послуга, яка сертифікується, ... встановленим вимогам.

2. Стандартизація – один із способів державного регулювання туристичної діяльності, метою якого є ...

3. Розробляючи стандарти й контролюючи відповідність підприємств туристичної сфери встановленим нормативам, держава здійснює регулювання

туристичної діяльності, гарантуючи ... на об'єктах туристичної інфраструктури.

4. ... – це об'єднання державних і національних організацій неурядового характеру, створених для досягнення загальних цілей у певній сфері людської діяльності

5. Місія, мета і завдання міжнародних туристичних організацій визначені в ...